

Creix el reciclatge a la regió central, però té 3 comarques per sota del 50% que fixa la UE

▶ La recollida selectiva s'ha doblat els últims 5 anys al Berguedà, que torna a encapçalar el rànquing de Catalunya, mentre que la Cerdanya es manté a la cua i encara no arriba al 30% ▶ Els principals increments l'any passat van ser a l'Anoia i al Bages

JORDI ESCUDÉ VILA. MANRESA

■ L'índex de recollida selectiva de residus a la regió central augmenta de forma progressiva, però amb diferències substancials entre comarques.

El Berguedà va tornar a ser l'any passat la comarca que més va reciclar de tot Catalunya, mentre que la Cerdanya es mantenia a la cua, igual que el 2019, i, juntament amb l'Anoia i el Solsonès, són les tres comarques de l'àmbit de Regió7 que no han aconseguit superar el 50% de reciclatge de residus municipals que la Unió Europea es va fixar com a grau d'assoliment mínim per al 2020.

Catalunya, en el seu conjunt, tampoc no hi arriba, i només ho fan 14 de les 42 comarques que té.

Les darreres dades recollides per l'Agència de Residus de Catalunya mostren com en l'últim any, coincidint amb l'arribada de la pandèmia, la millora dels índexs registrats a les comarques centrals respecte al 2019 ha estat molt poca, però en canvi hi ha hagut un salt important en relació amb els nivells d'ara fa 5 anys, que s'ha notat especialment en aquelles comarques amb municipis on durant aquest temps s'han implementat sistemes de millora de la recollida selectiva de residus com el porta a porta (vegeu més informació al desglossat de la dreta).

Precisament, i a partir de la posada en marxa del sistema porta a porta a bona part de municipis de la comarca, el creixement més espectacular d'aquests últims anys ha estat al Berguedà, on el 2015 no s'arribava als 6.000 quilos de residus reciclats respecte als 12.656 del 2020, la qual cosa suposa gairebé el 70% del total. Dels 31 municipis que té, tan sols Fígols no arriba al compliment europeu del 50% del reciclatge –es queda al 35,3%–, i també és l'únic que ha empitjorat resultats des del 2015.

Si tenim en compte l'evolució de l'últim any, la millora de la comarca és només d'un punt percentual, però en la majoria de municipis –23 dels 31 que hi ha– es recicla més que fa un any.

El Moianès també supera amb escreix el llindar del 50% fixat per la Unió Europea, com també el Bages i l'Alt Urgell, encara que amb unes xifres més discretes, fins al punt que l'Alt Urgell ha mantingut uns nivells pràctica-

Dades per comarques el 2020

Comarca	Residus totals generats (en quilos)	Quilos per habitant i dia	Quilos per habitant i any	Residus reciclats (en quilos)	% recollida selectiva
Berguedà	18.097	1,24	452,65	12.656	69,93
Osona	74.529	1,25	455,27	49.880	66,93
Moianès	8.385	1,65	602,38	5.341	63,7
Terra Alta	4.510	1,08	394,56	2.808	62,26
Conca de Barberà	10.872	1,49	545,06	6.644	61,11
Pallars Sobirà	4.677	1,85	674,91	2.783	59,5
Segarra	10.776	1,27	462,13	6.194	57,48
Priorat	4.451	1,33	485,86	2.481	55,75
Gironès	88.875	1,24	450,9	46.728	52,58
Bages	90.927	1,38	503,54	47.708	52,47
Montsià	35.373	1,42	518,19	18.371	51,94
Alt Urgell	10.158	1,38	502,12	5.230	51,48
Alt Empordà	116.159	2,23	814,45	58.903	50,71
Alta Ribagorça	2.188	1,57	572,08	1.094	50
Ripollès	14.240	1,54	563,91	7.104	49,89
Garrotxa	27.462	1,28	468,47	13.671	49,78
Ribera d' Ebre	9.959	1,25	455,38	4.890	49,1
Pla d' Urgell	17.293	1,29	470,71	8.383	48,48
Baix Llobregat	58.680	1,37	500,51	28.072	47,84
Maresme	240.478	1,51	549,69	113.684	47,27
Baix Empordà	106.063	2,14	780,99	50.014	47,16
Solsonès	6.590	1,34	487,69	3.105	47,12
Alt Penedès	63.059	1,58	575,32	29.482	46,75
Baix Ebre	44.882	1,58	575,33	20.950	46,68
Alt Camp	23.142	1,42	517,78	10.716	46,3
Selva	107.545	1,69	615,81	49.420	45,95
Anoia	65.971	1,47	536,24	29.696	45,01
Urgell	18.531	1,37	499,28	8.265	44,6
Vallès Oriental	206.044	1,36	497,01	91.527	44,42
Pla de l' Estany	16.471	1,38	504,68	7.311	44,39
Baix Camp	105.440	1,49	543,15	46.091	43,71
Vallès Occidental	287.723	1,21	441,7	125.386	43,58
Pallars Jussà	7.230	1,5	546,6	3.123	43,2
Garrigues	7.600	1,1	402,67	3.207	42,2
Segrià	88.970	1,15	419,99	37.202	41,81
Noguera	17.506	1,23	447,37	7.238	41,34
Garraf	90.398	1,62	591,6	36.867	40,78
Val d' Aran	7.767	2,09	763,38	3.040	39,14
Àrea metropolitana	1.453.043	1,19	435,14	559.313	38,49
Baix Penedès	72.599	1,85	673,44	27.761	38,24
Tarragonès	138.400	1,45	529,32	51.366	37,11
Cerdanya	13.315	1,97	718,74	3.582	26,9
Total Catalunya	3.796.379	1,34	487,94	1.647.284	43,39

Font: Agència de Residus de Catalunya

REGIÓ7

ment invariables en l'últim any –el reciclatge ha augmentat menys d'un punt percentual entre el 2019 i el 2020–, i que deixen la majoria dels municipis de la comarca amb uns índexs de recollida selectiva d'entre el 30 i el 60%.

D'altra banda, les darreres dades situen el Moianès com la tercera comarca catalana en el rànquing de reciclatge, tot i ser una de les que més residus genera per habitant. En aquest cas, el sistema de recollida porta a porta també s'ha estès els darrers anys a diversos municipis com Sant Quirze i l'Estany, que són els que més reciclen –amb el 92,9% i el 79,6% de recollida selectiva, respectivament–, mentre que, en el cas de Monistrol de Calders, aquestes xifres del 2020 encara no reflecteixen

els resultats del porta a porta que s'acaba d'implementar, i es manté com el municipi que menys recicla, amb el 34,9%.

Millora en comarques grans

El Bages i l'Anoia són les dues comarques on la recollida selectiva va créixer més l'any passat respecte al 2019, i respecte al 2015 ho va fer entre 10 i 15 punts percentuals.

Tanmateix, el reciclatge al Bages encara és deu punts superiors que a l'Anoia, i l'increment també s'ha vist beneficiat per la progressiva implementació de sistemes de recollida selectiva, com el porta a porta, que ha portat a increments d'entre 30 i 40 punts percentuals dels nivells de reciclatge respecte de fa 5 anys a Navàs, Avinyó i Navarcles, i els contenidors

amb xip, que en aquest cas han fet créixer la recollida selectiva en més de 50 punts percentuals, o gairebé, a Balsareny i Rajadell. Al Bages, hi ha 11 dels 30 municipis amb una recollida selectiva per sobre del 50%, i en 5 casos supera el 80%. Són Avinyó (88%), Navàs (84,3%), Navarcles (84,2%), Balsareny (83,6%) i Rajadell (80,4%).

A l'Anoia també hi ha hagut una millora progressiva, però hi ha més variabilitat entre municipis. I és que, de la mateixa manera que n'hi ha 7 amb un índex de reciclatge superior al 80% –dos dels quals passen del 90%, com són la Torre i la Pobla de Claramunt–, n'hi ha 10 dels 33 que té la comarca en què la recollida selectiva no arriba al 50% –a Cabrera d'Anoia, on menys es recicla, l'índex és del 14,4%–.

En conjunt, la comarca del Solsonès té unes xifres lleugerament més bones que l'Anoia, tot i que només Oliu –amb el 72,1% de reciclatge– i Sant Llorenç de Morunys –amb el 70,1%– superen el 50% fixat de recollida selectiva. En aquest cas, la majoria de les poblacions la situen entre el 30 i el 40%, i amb un avenç que, com en el cas de l'Alt Urgell, gairebé va ser inapreciable l'any passat respecte al 2019. En cinc anys, en canvi, els nivells de reciclatge a la comarca han crescut més de deu punts percentuals.

Tota la Cerdanya suspèn

Les darreres dades de l'Agència de Residus de Catalunya mantenen la Cerdanya a la cua del reciclatge a Catalunya, gairebé 20 punts percentuals per sota de la mitjana del territori i a la meitat del 50% recomanat des de la Unió Europea per al 2020. I és que cap dels 17 municipis de la comarca no arriba a aquesta xifra, i els que més s'hi acosten, que són Llúvia i Guils, es queden amb el 30,9% i el 30,5% de recollida selectiva, respectivament.

En 5 anys, el percentatge global de reciclatge de residus a la Cerdanya ha variat poc, i s'ha passat del 22,4% el 2015 al 26,9% actual, de manera que ha tingut l'increment més baix de tot el territori, juntament amb l'Alt Urgell. La majoria de municipis –tret de Bolvir, Ger, Guils, Lles i Riu de Cerdanya– van reciclar una mica més el 2020 que l'any anterior, tot i que amb petites variacions.

Contenedor amb xip a Rajadell

Un territori que té diversos models en marxa

▶ L'increment progressiu, i en alguns casos disparat, dels nivells de reciclatge en municipis de les comarques centrals s'ha vist accentuat amb la implementació de sistemes que l'afavoreixen i que, tot i tractar-se de models diferents, estan donant bons resultats en tots els casos on s'han provat.

El més estès, i també el més antic, és el sistema de recollida de la brossa porta a porta, que s'ha escampat pràcticament per tot el Berguedà i també a diversos municipis del Bages, el Moianès i l'Anoia. Es basa en un model de recollida domicili per domicili i establiment per establiment, que va alternant el tipus de residu que els veïns han de dipositar cada dia davant la porta perquè l'empresa encarregada de la brossa els el passi a buscar. També s'ha anat estenent, bàsicament al Bages, el model de contenidors amb xip, que funciona mitjançant targetes personalitzades amb què els veïns poden obrir els contenidors respectius el dia que toca per llençar-hi el residu corresponent. Tot plegat conviu amb els municipis que no han aplicat cap sistema concret.